

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 снт.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 снт.

ДОГАЂАЈИ У РУСИЈИ

Париз, 9. марта

Вести, које су стигле у Петроград, објављују, да је цела Русија приступила новом режиму. Између листова, који су почели да поново излазе, фигурира социалдемократски орган »Правда«. Студенти су организовали јавну продају листова из Москве у корист пострадалих у току револуције. Публика је грабила бројеве.

На Невском Проспекту маса је акламовала једну непознату личност, која је платила 10.000 рубаља за један број »Руског Слова«.

Лондон, 8. марта

Круже вести, да ће енглеска влада сутра предложити парламенту једну резолуцију, која ће, не мешајући се у унутрашња питања Русије, поздравити нову руску владу као симбол јединства Савезника.

ДА УЗМЕМО СВОЈЕ!

Политички морал Србије, у поштовању међународних трансакција и уговора, у испуњавању својих обавеза и савезничких дужности, тачно је запажен и правично квалификован у целом културном свету. Ова маркантна карактеристика званичних представника Србије паралелно је истакнута са великим јунаштвом српске војске и пожртвовањем целог српског народа у садашњем огромном светском крвопролићу, колико ради наших националних, толико исто поради општих циљева просвећеног човечанства. Њих су себи ставиле у задатак најпросвећеније и најмоћније европске силе, наше одање савезнице, када су ушле у садашњи ужасан по обиму и жртвама рат: Да од германског господарства и тортуре спасу цео свет.

Српски народ је свестан величине и значаја тих циљева, па им је ставио у службу све своје моћи. У остварењу националних идеала, у вршењу савезничких обавеза, српски народ је поред толико живота и крви најбољих синова принео на жртвеник тим циљевима политичку егзистенцију, независност и слободу своје отаџбине, и њезине вековне тековине. Али, посредни је факт, да је према српском народу учињена велика неправда: што се за времена није чуо глас његових представника и делова

јавног мњења, нити су примљена њихова уверавања о неискреном претварању, о злочиначким подмуклим махинацијама свакада лукавих и крвождених Бугари. Садашње искуство са дрском преваром бугарске дипломатије, дивљачким нагонима бугарске војске у масакрирању и мрцварењу ратних заробљеника, почињена зверства над окупираним становништвом, а једнодушним одобравањем таквог вандализма и одушевљеним акламирањем садашње политике својих господара од целог бугарског народа, биће најјачи мотив дипломатији наших савезница, за санкцију будућих резултата наших заједничких храбрих армија које ће се и према Бугарској постићи. А да ће се, када се хтедне, такви успеси врло брзо постићи; у коначну победу и триумф наших моћних Савезника над осижоним Германско-Бугаро-Турцима, развој догађаја на светском ратишту најскоријих дана, убедиће и крајње песимисте....

За новог Јуду нема места у словенском срцу. Сина Кајина презрела је мати Русија. Према лукавој и крволочној Бугарској не може бити милосрђа код просвећене Француске и центлменске Енглеске!

»За садашњи злочин Бугарска мора бити тешко кажњена! Ове историјске речи званично су прокламоване, у свима

јавним гласилима видно истакнуте, а од целог народа гласно поздрављене широм силне и моћне братске нам Русије, приликом и трећег мучког бугарског напада на Србију. Овај са свим оправдан гњев благородне али витешке браће Руса, ове значајне речи нашле су одзива и потврде код најмеродавнијих фактора, у целом јавном мњењу: Француске, Енглеске и Италије, наших верних савезница. А осетна казна Бугарске биће сатисфакција Србији за садашњу катастрофу, којој је Бугарска највећи и непосредни кривац. Али, то би била недовољна гаранција за миран културни развитак Србије у будућности, када би се Бугарска само војнички казнила.

Ако Бугарска ипак треба да постоји, она мора и војнички и територијално бити кажњена! Да се Бугарска територијално казни, императивно налажу витални интереси културног развитака њезиних суседа у будућности. А то је један од циљева, за које сада подносимо оволике и овако драгоцене жртве. Висок политички морал наших великих савезника, толики гробови њихових јуначких синова у борби са Бугарима по Српској Македонији имаће у територијалној казни Бугарске најпоузданије гаранције, да се пресеку једном за свагда њезини мучки дипломатски трикови, да се онемогући акција њезиних званичних државних и шумских комитских бандита.

Македонско питање за Србију не постоји! После два крвава рата пред дилемом: бити без Македоније, или — макар и привремено — не бити са Македонијом, Србија је изабрала ово друго. Шумадија није дозволила, да се са српскога тела одсеца најважнији део његовога организма. А после четири рата нико не може од Србије тражити толику жртву а да не ризикује, да и због самог покушаја, навуче на себе гњев целе једне нације.

Али се зато природно везане и нераздвојне долине Мораве и Вардара морају обезбедити од таквих бугарских аванту-

ра. Јер кроз њих иде главна артерија у економском животу Србије. Кроз њих пролази гвоздени пут који везује Азију са Запад. Европом, Индију са Лондоном. А то је једино могуће постићи, ако се са Србијом присаједине: видинска, трнска, Ђустендилска и средачка област у којима живи српски живаљ и по етнографском обележју и по историјским традицијама.

Србија је повела страховиту борбу ради националног уједињења. Поднела је жртве у повесници света незабележене, али није спустила заставу ослобођења. Може ли Србија остати индиферентна према судбини својих саплеменика, које су Бугари поробили у овим областима? Зар да и у будуће робује Бугарима Ђустендил, престоница Константина Дејановића, једнога од српских владара, и Софија са катедралном црквом Светог Краља — Милутина — где се и сада налазе свете мошти српског Краља — Светитеља? Па Рилски Манастир, вековни расадник српске просвете са гробом омиљеног и прослављеног српскога јунака Ређе Крилатице?

Присаједињењем Србији њезиних области, које је Бугарска подло, кукавички себи приграбила и деценијама држала, била би искупљена свечано прокламована реч наших племенитих савезница, улазећи у овај страховити рат: »да неће спустити свој моћни мач, док не извојују национално уједињење и омогуће културни развитак малих народа за то способних«.

Осим војничке и територијалног казном Бугарске; шиљањем Бугара у њихове властите етнографске и природне границе између реке Искра и Црног Мора, једино ће се омогућити сталан мир на Балкану и спокојство Европе. Бугарска ће тада бити немоћна да узнемирава своје суседе. А Србија ће се онда моћи потпуно посветити своје културном развићу и сарадњи на општим човечанским задацима и циљевима цивилизованог света, у чијем се друштву она — са пуно части — и сада налази. Бугарска

ће пак тиме пожњети горке плодове свога властитог рада и постићи консеквенце својих злочиначких дела.

Божа Ј. Јокановић.

ГРЧКА ШТАМПА

„Македонија“: После цара петроградског, атински цар

Русија се побунила против германске пропаганде која се трудила да корумпира Русију и да јој веже руке а за народну пропаганду, која хоће да Русија буде часна и да верно испуни савезничке обавезе.

Али што је било у Русији, тачно то исто бива и у Грчкој: и овде борба правих Грка против оних који су се продали Немачкој.

С једном само разликком: Што је овде бешчашће извршено и што се помоћу народног покрета хоће да поправи, а тамо је зло предузетрено и овде је апсолутизам учвршћен. Што је тамо немачка пропаганда радела мизантропа и чувала бар спољашност, док је овде била под званичном заштитом Краља и његове жене.

Овде цар живи и грађује и царује и брњи и угњетава грчки народ. Срамота што емо га трпети до данас. Срамота што емо ченали козинку на Русије. Срамота ако на козинку не одговоримо одједном.

Срамота се односи на Грчку атинског цара, којом се управља по »царском« методу. Слободна Грчка прогласила га за саргутог и збациће га с престола у своје време. Грчка, која даше преко Солуна, не признаје га. Она нема само право да га не признаје. И дужност јој је. А дужност јој је с тога, што један краљ и врло мали део народа не могу да бешчасте цео један народ.

Сваки је појединац одговоран за своја дела и господар своје судбине. Исто је и с народима. Грчки народ не жели да живи под атинским царем. Не може неко бити краљ над знатном мањином народном. Кад нова држава и највећи део старе и целокупни остаци елинизма не желе садашњег краља, он не може остати на своме месту, па ми га потпомагали сви богови и сви ђаволи, Бог Грчке га не жели. А Бог Грчке је народ грчки. Он је газда. Краљ је крвавља. Али га давао не тера из куће, јер влада међународна мораторијум. (Број 1878).—

Пол-Луј

Промена руског режима

Званичан циркулар г. Миљукова

Овадешњи руски конзулат добио је од г. Нератова, помоћника г. Миљукова новог министра спољ. послова, следећи телеграм: Вести, које је послала Петроградска Телеграфска Агенција већ су Вас обавестиле о догађајима последњих дана и паду старог политичког режима у Русији, која се срушила бедно пред народним гневом, изазваним услед злоупотреба и немара, и казниме неувиђаности његове.

Једнодушност, с којом су сви здрави народни елементи били противни реду ствари, данас већ обореном, олакшала је и скратила кризу, пошто су се сви ови елементи ставили са јединственим одушевљењем под заставу покрета и пошто им је војска довела брзу и ефикасну помоћ. Народни покрет однео је после 8 дана одлучну победу.

Ова промена у остварењу плана срећом је ограничила број жртава на размере нечувене у анализама преврата, таквог замашаја. У Пекову једним актом датираним 15. марта 1917. године, цар Никола II одрекао се престола за себе и за великог кнеза престолонаследника Алексеја Николајевића, у корист великог кнеза Михаила Александровића.

По саопштењу овога акта, велики кнез Михаил Александровић актом, датираним у Петрограду 3.16 марта 1917 одрекао се, да се прими највише власти до наименовања једне Уставотворне Скупштине, створене на основу општег гласања, која ће поставити облик владе и нове основне законе Русије.

Велики кнез Михаил Александровић позвао је руске грађане очекујући крајње манифестације народне воље, да се потчине Провизорној влади, образованој иницијативом Думе, која задржава пуну власт.

Састав Провизорне владе и њен политички програм објављени су и достављени у иностранство.

Ова влада, која узима власт у тренутку највеће спољашње и унутрашње кризе, коју је екад Русија претрпела у току своје историје потпуно је свесна огромне одговорности, која на њу пада.

Она ће се посветити пре свега лечењу тешких погрешака, које су јој остављене из прошлости, осигурању реда и мира у земљи, припремању потребних услова, да би се суверена воља народа могла изјаснити слободно о његовој будућој судбини.

У области спољне политике, кабинет, у коме ми је поверен портфеј министарства спољних послова, респектоваће међународне обавезе, примљене од обореног режима и држаће реч Русије.

Ми ћемо окржавати пажљиво односе, који нас везују за друге пријатељске и савезничке народе и ми имамо уверење, да ће ти односи постати још витимнији и солиднији под новим режимом, који се руководи демократским принципима респектовања великих и малих народа, слободе њихова развића, слоге између народа.

Али влада не може заборавити ни тренутка озбиљне прилике под којима прва власт. Русија није хтела рат, који крвави свет

већ три године. Али, жртва промишљеног и дуго спреманог напада, она ће као и пре наставити борбу против завојачког духа пљачкашке расе, која је уобразила, да може Европа 20. века навести срамоту и власт пруског милитаризма.

Верна уговору са својим славним Савезницима, Русија је решена, да као и они осигура по сваку цену свету мир на основи стабилне међународне организације и који ће зајемчити респект права.

Русија ће се борити уз њих до краја, без одмора. Влада, чији сам члан, посветиће сву своју енергију припремању победе и задовољава се да изгледа нито пре погрешке прошлости, које су могле досад парализовати полет и дух пожртвовања руског народа.

Влада има чврсто убеђење, да ће јединствено одушевљење, које прожима сад цео народ, удестотручити њене снаге и ускориће крајњи триумф Русије, потпомогнуте њеним храбрим Савезницима.

био одбијен и претрпео велике губитке.

На фронту Јулијанских Алпа нормална артиљериска борба и активност наших патрола од којих су две ушле у непријатељске линије источно од Добера. Наша је артиљерија оборила непријатељски аероплан који је пао у близини Логиције на Красу. А вијатичари су погинули.

Турци признају

Берн, 9. марта

Један званичан коминике из Цариграда јавља, да су се Турци, под притиском британских трупа, повукли ка Сакари.

САВЕЗНИЧКЕ ПОБЕДЕ

Одјек у Сједињеним Државама

Лондон, 9. марта

Њујорк и америчка штампа уопште објавиле су у ванредним издањима савезничке победе, које су заобивене на западном фронту. Заузеле Бапома, Пероне Хама и Гискара, као и многих других места, изазвало је неопишано одушевљење у свима америчким круговима.

Велика манифестација за Савезнике приврешена је у Њујорку. Огромна маса света бурно је аklamовала успехе француских и енглеских трупа.

Победоносна британска офанзива у Месопотамији објављена је ванредним издањима. Пад Багдада, који има велики значај у војничком и политичком погледу, сматра се као догађај од великог значаја. Амерички кругови држе, да он представља почетак слома Турске.

Западне операције улазају много напред америчким круговима. Од њихова успешна развоја очекују се резултати, који ће решити рат.

ИЗЈАВА Г. МИЉУКОВА

Рат до коначне победе

Париз, 9. марта

Дописник «Пти Паризијеза» у Петрограду посетио је у своје кабинету г. Миљукова, министра спољних послова, која му је дао следећу изјаву: «Француска, та велика слободна нација, примће са радошћу вест, коју је Русија учинила за неколико часова, објављујући једну владу одржану од свију. Та влада неспособна да

осигура за време рата храну на рску, да организује позадину, неспособна да употреби сву снагу земље, да туче непријатеља који је дубоко завнао у земљу, та влада не постоји.

Провизорна влада, која данас држи судбину Русије у својим рукама, искористиће све енергије да води рат до коначне идуће победе. Проблеми који су пред новом Русијом, огромни су. Она треба да успостави цео политички систем. Чинећи то, она ће уложити моралну снагу да организује и добије победу».

Дописник се је такође разговарао са г. Пуришкијевићем, некада врло непријатељски расположеним према Думи, а данас одлучан присталица успостављања парламентарне и конституционалне монархије. Г. Пуришкијевић је енергично изјавио: «За време рата и сада када смо успоставили наш провизорни режим мишљамо на рат, на наше војнике на фронту и на савезничке војнике који се боре са нама».

НЕМАЧКЕ ИНТРИТЕ

Акција немачких агената у Мексику

Париз, 9. марта

Телеграфу из Вашингтона «Пти Паризијезу»: Из једног озбиљног извора извештен сам, да је се генерал Обергон, бивши министар војни, давнашњи ривал Каранција побунио против владе и придружио се снагама Днаца и Виле са знатним бројем присталица. Нема сумње, да је Обергон, познати германских наговорен и потпомогнут од немачких агената.

Изгледа, да је план Немачке онај: придобити интелигенције у обема странкама и подржавати раздор у Мексику, да се лакше могу контролисати тамошње прилике. Званично ми је потврђено, да су 50.000 немачких резервиста, натурализованих или не, прешли границу од прекида односа. Они су сад у мексиканским војскама, највећим бројем у војсци генерала Виле.

ЕКОНОМСКЕ МЕРЕ

Немачки коментари мера г. Цорца

Париз 9. марта

Један немачки радиограм од 2 марта велл, да скорашње мере

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Француски коминике

Париз, 9. марта.

Северно од Хама, ситуација је непромењена. Француски одреда увек у контакту са Немцима између Рули-а и Сент Кантена. Источно од Хама Французи су форсирали јуче ујутру на два места пролаз канала на Соми и поред јаког отпора Немаца. У тој операцији Французи су успели да ослободе северисточну обалу канала и да потисну Немце до Мотескура. Већина села испред француских линија у области Сент Кантена налазе се у пламену. Французи су напредовали северно од Тервија. Немци, који се налазе на источној обали канала Грозата, јако су бомбардовали француске линије. У области северно од Сасона Французи су остварили озбиљне успехе и имали доста жеље борбе. Већина заузетих села су потпуно уништена.

Источно од Мезе Немци су извршили више напада на ровове код Канове. Сви су напади одбијени.

Руски коминике

Петроград, 9. марта.

На кавкаском фронту у правцу Сакиса наши истакнути одреци

гонени Турке прешли су границу и сада се налазе на турској територији. У правцу Керманшаха гонење се Турака наставља. Сезона рђавог времена још траје.

Енглески коминике

Лондон, 9. марта

Југоисточно и источно од Пероне наше су трупе брзо напредовале за време последњих 24 часа и доспеле су до места на неколико миља источно од Соме. У тој области заузели смо од прилике 40 села. Између Нирли-а и Араса непријатељ је почео да развија врло јак отпор на многим местима, али су ипак његове заштатнице брзо потиснуте са њихових положаја. Наше се напредовање наставља.

Марина. — Две лађе за хватање мина навиле су на мине и потопиле су се. Удавало се 14 људи.

Италијански коминике

Рим, 9. марта.

На фронту Трајента обостра на артиљериска борба. На масиву Коста-Беле, после јаког бомбардовања са загушљивим гранатама, непријатељ је јучно напао наше истакнуте положаје, али је

резерве, који им допречавају са свим брзо. Они застану и по нова заузели своја места.

«Ура!» викну принц

«Ура!» поновиле трупе и сви се бацаше са јарошћу на Аустријанце. Они не могаху одолети овом налету и кадосе се бегству у неред. Српска артиљерија је тукла из топова и довршила њихов окршај.

Срби су повратили утврђени брежуљак и постигли циљ. Онда принц свечано рече војницима: «Моји јунаци, победа је потпуна».

С француског А. В.

ОТАЏИНИ

Пролиско крв за тебе, у наклу гасисмо дахом својим огањ да не сагори вада твоја, животе своје

жртвовасмо, да очувамо у слави тебе, земљо наша, па ипак у јаду остависмо те ми.

Кроз пут спасења, тебе ради, на крст Голготе распесмо мир свој да у чаши горчине испијемо и посласну кап пожртвовања и да у спасењу том очувамо прошлост твоју, отаџбино наша.

Ми у путу ка спасењу том кроз земљу искушења посејасмо гробове и од смрти своје остависмо спомен страдања у коме се удрта име твоје и у јаду том чувамо животе, да себи слободу одкупимо и крвљу својом испијемо историју славе твоје.

Ми чујемо уздах твој; ми слушамо плач твој; ми осећамо јад твој ал ипак у вери у болу том ми челичимо снагу своју и у полету чувамо животе да умремо за тебе.

Ми смрћу нашом хоћемо спа-

сење твоје и гробовима нашим оставимо зманет будућој деци твојој, да на твојим грудима у слободи твојој рађају се и умру за тебе.

Ми хоћемо тебе, ми волимо тебе, — љубављу ми журимо к тебе! У путу том животима нашим рушимо препреке, ми дајемо све и умиремо да ми постојимо.

Несрећа нас твоја тишти, страдање нас твоје гони, — у болу том ми гајимо освету! — Мрзимо насилнике и у мржи тој рађа се правда у којој устају животи наши да ти у слободи постојимо.

Ми волимо животе да умремо за тебе, ми гајимо освету да у твој угушимо насилнике и да у тој смрти створимо право на коме ћеш ти постојати.

ФЕЛТОН

Карло Гивон, академски инспектор

ПРИНЦ ЂОРЂЕ

Хоћемо, у лепим акцијама Русија, да споменемо гест јунаштва српскога принца. Ми нисмо Словени, а Срби јесу, као и Руси, наши савезници противу Немаца.

На један утврђени брежуљак нападаху Аустријанци, који бејаху тако многобројни да 5. јук не могаху више издржати напад; он се пови тако да задаваше бригу.

Један батаљон из резерве, заклоњен у шанчевима, гледаше из даљине одступање 5. пука, али се колебаше да му пође у помоћ. И одиста командант овог батаљона тек што беше погинуо,

и војници немаху старешине да би их охрабрио.

На један пут, један виши официр се стави на чело батаљона и извадиши сабљу, викну:

«Војници, погледајте ме, познајете ли ме, ја сам Ђорђе син нашег краља Петра! Да ми крабро следуете!»

Одушевљени овим речима, Срби изађоше из шанчева и пођоше напред за принцем у помоћ 5. пуку.

«Напред! Напред!» виче принц. Војници 5. пука, који бејаху већ превојени, приметеше принца Ђорђа на челу батаљона и

Дојла Морца, којима се смањује увоз у Енглеску наносе знатну штету француској трговини. Истна је, да је ово смањивање, на које је Француска пристала у општем интересу Савезника само привремено и да ће оно бити минимално промењено на основи англо француског споразума, те неће шкодати будућем стању француске трговине.

Доста, ове мере одвешће нас ситуација, предвиђеној на економској конференцији Савезника у јуну 1916 године, која је усвојила принцип узајамног помагања измеђ Савезника на економском пољу.

Циљ ове конференције био је, да се предузму успешне заштитне мере, кад буде успостављен мир, против немачке трговине, која је хтела пљачкањем првокласних артикала и оруђа у окупираним земљама да себи осигура господарење трговином.

РУСКИ ЕМИГРАНТИ

Телеграми Провизорној влади

Париз, 9. марта
Политички руски емигранти, који бораве у Ници, сакупили се у банти руске катедрале да акламују слободну револуцију. Изабрали су један одбор који је упутио г. Рођанку, председнику провизорне владе, следећи телеграм. »Руски грађани сакупљени пред руском катедралом у Ници топло акламују руску слободу коју представља провизорна влада и њен председник г. Рођанко. Они чврсто верују у потпуни и коначан триумф руског народа над непријатељем унутрашњим и спољашњим. Живео Русија! Живео уставни скуп Василије Иванов председник.

С друге стране, Ђурђијанци су послали следећи телеграм г. Рођанку: »Поздрављајући доба слободе, Ђурђијанци који бораве у Ници, надају се да ће са новом Русијом уродити Ђурђијанска држава, слободна и аутономна.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Берн. — Сазнаје се да су Хинденбург и Лудендорф по повратку са италијанског фронта имали конференцију са кајзером.
Рим. — Последње недеље 48 трговачких деља, које прек-

Мн умиремо, ми падамо, ми остајемо да ти постојини и ти мораш постојати, отаџбино наша, да би ми живели.
Целожај.
М. Ј. Аврамовић

Карло Гивон,
академски инспектор

ПРАВИ ЂАВО

Козаци причивавају Аустријанцима као и Немцима неоправдан страх. Они су за њих прави ђаволи, припајена на својим коњима, и способни да изводе најнеобичнија јунаштва. Њихово је име праћено причама, које се утешавају из уста у уста и бивају за чудо лепе.

Једнога дана, један аустријски генерал хтеде храбрити своје људе.

стављају 42.960 тона ушло је у италијанска пристаништа. Изинило је 457.

Петроград. — Варон Олеса, Тифлис, Екатаринодор и Сибир пришли су покрету.

Париз. — Француске се трупе налазе на 5 километара према Сент Кантелом.

Атина. — Кружи вест да је кнез Демидов првступно новом режиму. Међутим, посланик Русеје избегава да да ма какву изјаву поводом догађаја у Русији.

Атина. — Једна депеша из Париза јавља, да је француско јавно мишљење уверено, да ће национални покрет, пошто је успео да образује политичку владу која ужива поверење народа, продужити борбу противу Немачке до коначне победе. »Фигуро« пише, да револуционарни руски покрет је покрет народни и патриотски и да су сви они, који

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Маџедонци у бугарској војсци.

Бугари су формирали дивизију из маџедонског становништва, која се зове једанаеста дивизија. Према исказу заробљеника бегства из те дивизије толико су велика, да су војне власти биле принуђене да велики део њених војника растури по пуковима из старе Бугарске, а отуда узму и попуне ову дивизију.
По томе се најбоље види како Бугари мало верују Маџедонцима који никада нису ни били Бугари.

Немачко варварство.

Дописник лондонског листа »Морнинг Поста« телеграфички са француског фронта: Нажалост, нема никакве сумње, да су Немци затровали бунаре у територијама, које евакуишу. Тако су бунари у Перони нађени затровани.

Пребројавање пушана

Из Атине јављају: У току прошле недеље савезнички ће контролори почети врло детаљно пребројавање пренетих пушана.

Модерни Хуми.

Из Париза телеграфички: Нова обавештења потврђују, да Немци систематски пустоше крајеве које напуштају. Све куће које лепшег изгледа запаљене су: наметнај излупан, сипљен или однет. Сламбаче исквдане; земљо-

су желела мир, удаљени.

Атина. — Кружи вест да ће савезнички посланици доставити влади потребу да се повећа свакодневни оброк хлеба који се даје сваком становнику.

Атина. — Противно вестима које су кружиле влада Ламбросанвје учинила никакав протест поводом неког напредовања француске трупе, с друге стране неутралне зоне.

Париз. — Један телеграм из Њу-Јорка јавља да америчка штампа једнодушно изјављује да се Немци повлаче јер нису могли друкчије.

Војни критичари примећују да немачко објављивање о сужавању фронта је без смисла. Ако, збиља, Немци сужавају дефинитивно фронт, Французи и Енглези сужавају тако исто фронт напада и имају одговарајућу уштеду у људима и материјалу.

рајничке справе покварене; војњаци уништени ватром; кровови кућа оборени или изгорели. Цркве су методски опустошене и опљачкане.

Енглески царевински кабинет.

Из Лондона јављају: Први скуп Царевинског Енглеског Кабинета, у коме су изасланици свих колонија, држан је јуче.

Позивају се.

Г. Лазин мачиниста да се јави канцеларији Владних Комесара још данас.

Да се јаве Канцеларији Владних Комесара у Солуну: Борка Костићка, Милосава Савић и Петар Пантовић служ. начелства окр. скопског ради саопштења по акту бр. 805, 818, 808.

Захвалност.

Предложили су комесару срп. избегличког догора у Солуну, на одржање школе у избегличком догору и то:

1. Цветко Јоговаћ рез. ппор., 20 франака у франц. монети;
2. Саша Петровић рез. ппор., 10 франака у франц. монети;
3. Тријко Рјотвљ, рез. капет. I. кл. 10 драхми.
4. Јован Тодоровић резервни поручник 10 драхми;
5. Љубомир Павловић војни обвезник 20 драхми у злату;
6. Радован Борђовић пешад.

покрели, које он извршавае чинивши взапредне скокове, побуђивали су дивљење у аустријских војника.

Наједанпут Козак пусти један дивљи узвик, скочи на сапе на коњу генералову, зграби овог између својих развијених руку и стежући коња својим коленима отпутова у галопу ка руским линијама.

Генерал запоматане за помоћ, али Аустријанци се не усудеше да пуцају из страха да га не убију. У осталом, коњ је био на скоро ван доминаја пунчаног, и Козак предаде свог заробљеника у руке својих старешина.

»То је ђаво! то је ђаво« викаху Аустријанци, и страх од Козака је сада јачи но икада у свој њиховој армији.

С француског А. В.

поручника 10 драхми, у срп. монети.

7. Света С. Савић, писар Гл. Контроле, 25 драхми и

8. Васиље Ђурић поручник 15 драхми.

Владних Комесари у име ђана избегличке школе и овим путем изјављују захвалност приложницима.

Из канцеларије Владних Комесара бр. 96, 120, 164, 172, 179, 198 и 245. 7. марта 1917. год, у Солуну.

Обавештајни Биро.

Канцеларија Обавештајног Биро-а Српског Црвеног Крста у Солуну, од 15. овог месеца преселиће се у улици Филипову број 182.

Зграда Биро-а је на десном углу Филипове улице где је сече Палеологова, која је уједно везује са Игњатијевоу улицом.

На улазу из Игњатијевоу улице у Палеологову биће стављене таблице, које ће публици као путоказ служити.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски избеглички комитет —
Солун, 9. марта.
8. марта ништа важно.

Адреса француског парламента

Париз, 9. марта
Известан број посланика поконео је парламенту следећу адресу:

»Парламент упућује са трону тошћу своје понтовање и дивљење становницима ко јуче још окупирани Француске, који су са племенитим стрпљењем сносили јарам завојевачев и увек су очували непоколебљиву веру у победу. Он подсећа, да је закон једнодушно изгласан о накнади штете, коју је непријатељ учинио.

Он поздравља са гордошћу непоколебљиву одважност Велике Британије и Француске, удружених ради триумфа права.

Покрет у Русији

Лондон, 9. марта
Дописник »Тајмс« у Петрограду телеграфички, да је пре своје абдикације Цар Никола II потписао декрет, којим је наименовао кнеза Јзова за председника нове руске владе. Теме је дикле дело Савезничких влада, односно признања нове владе

знатно олакшано.

Што се тиче наименовања великог кнеза Николе Николајевића за генералисима царске војске, огромна популарност великог кнеза довољна је да отклони сваку сумњу односно ситуације на источном фронту, пошто је велики кнез врло омељен код целокупне војске.

Велики кнез Николајевић одушевљен је поштоваца генерала Алексјева, шефа руског генералштаба. Може се сматрати као сигурно, да ће велики кнез овога задржати на његовом месту.

САОПШТЕЊА

Жиљу Стрјазовића магационара државног млина, позива крагујевачки црвени крст, да одмах пошаље новац својој жени Вукосави, која је у великој олакшаници, и да јави своју адресу Обавештајном бироу у Солуну.

Живојина Лазаревића фабричног чиновника позива Крагуј. Црв. Крст, да одмах пошаље својој породици новац, јер је у великој нужди, и да јави своју адресу обавештајном бироу у Солуну.

Рез. пеш. поручник Др. Доброслав Б. Тодоровић, војна пошта 999, моли да му се због хитних потреба што пре јави један од Браће Божића Павловића из Крагујевца и рез. пеш. капетан друге класе Димитрије Т. Тодоровић.

Радован С. Петровић војни писар из Крагујевца моли другове и пријатеље да га известе где се налази пензијески поручник Тихомир Добричић из Крагујевца. Понта бр. 40.

СИФИЛИС и све венеричне болести лечи са потпуним успехом

директор болнице венеричних болести у Солуну

Д-Р АРИСТ. ХРИСТОДУЛУ

прима у овојој клиници од 3—6 и по час. по подне
Улица Егњатија број 314.

»Велика Србија«

прима огласе по умереној цени.

скретначар јавља својој жени Радинки, Пожаревац, да је жив и здрав с браћом Стевом и Милетом, да се јави на бр. понте 999 и да ли је примила новац и колико пута.

Иван Каровић, понта 24, јавља Ангелини Каровићевој, Доситијева 47, Београд, да је здрав.

— Живко Стевић и Милован Растић, понта 833, извештава своју фамилију, црнобарски Салан. ср. мачван, да су живи и здрави и да им пишу.

— Арт. поручник Војислав Ант. Марковић, водник 1 бат. брд. арт. пука, понта 315, јавља да је жив и здрав и моли своју маму, браћу, сестре и фамилију у Србији, као и другове и пријатеље да му се јави на горњу адресу.

ПОШТА
из Србију

Бранко Петровић саобраћајни приправник извештава Ангелану Николвић, Шабан Дрварски трг бр. 6. да је жив и здрав и њену карту примио, нека пише на бр. понте 999.

Раја Радовановић магационар С. Д. Ж. извештава Насту Вуковићку учитељцу у Пироту, »Ренитов мост«, да је здрав. Плата шта је са Рајом и Лепом да му јаве преко понте бр. 999.

Илија Миљковић маневриста железнички јавља своје тасту Јовану Јанковићу село Кусадак код Паланке смед. да је жив и моли за извештај о жени и детету где су како би им послао новац, одговор на бр. понте 999.

Петар Јовановић железнички

Велимир Вишњић наредник пекарске чете бр. поште 414, извештава своју жену Зору, Мару, Јелисавету ул. Иванковачка бр. 9. да је он жив и здрав и моли их да се јаве на горњу адресу преко Црвеног Крста.

Периша Перинић п. 315 извештава своју жену Катину П. Перинић Шајкашка ул. бр. 6 Београд да је жив и здрав, нека му се јави истим путем и нека га извести шта је с његовом мајком и сестром.

Извештава своју жену Цају у Вел. Оранжу код Паланке Смедеревске да је здрав и да му се често јавља. Примио је послате карте али му је најмилија карта Драгошева. Новац послао у три пута преко 1300 круна. Нека јави колико је примила. Новац и даље редовно шаље. Нико мој се више од осталих није јавио. Није ништа чуо о Заки.

Петар Обрадовић подн. телегр. одел. пошта 414 извештава своју фамилију у Коларима (смедерев.) да је са својим братом Јешом жив и здрав одговористим путем.

Владета Крстић телеграфист извештава своје родитеље у Сурдулицу Јована Крстића да је заједно са Милетом жив и здрав. Мика и Воја такође здрави у Паризу. Новац имамо и за нас не брините. Бата Сава, Божа, Тоша, Веља и Вељко су такође здрави.

Љубомир М. Коцић болничар бр. п. 999 моли г. Мому Карна да извести Михајла Коцића кафецију из Ниша, Обреновића ул. до апотеке Јос. Дубровског да је његов син жив и здрав као и Маргер Шутка, Спира, Тоша, Гаврило Карна, Љуб. Коцић Леосковчанин и Тодор Танаћ.

У ПРВОЈ ПРОДАВНИЦИ СРП. КЊИГА М. РИСТИВОЈЕВИЋА У СОЛУНУ улца Ники бр. 35, на коју уз ресторан »Београд«

Могу се добити:

- Српске Књиге:
- »На Помолу« од Иве Ђипића.
- »Са српског фронта« од Ђ. Лазаревића.
- »Косово« Српске нар. песме.
- »Сећање на Отаџбину«, од Јевковића Ползница.
- »Песме из европског рата« од В. Поповића.
- »Спомен Мишарске победе, Одава Кара-Ђорђеу«.
- »Тешко ли је робљу робовање«. Српски Календар.

Речници Стевовића:

- Српско-француски.
- Француско-српски.
- Српско француски и Француско-српски. Повећани уједно.
- Мали ценим фотографис. француско-српски.
- Први корак на француском језику од Ж. Томића.
- Учинец енглеског језика од Ђ. Петровића.

У истој продавници може се добити српска помада Флора-Крем.

За неколико дана приспеће Граматике Петровића за учење француског, енглеског, талијанског и руског језика. 4—10

Зубна Клиника
Д-РА Ф. КАРАКАЧАНИСА
Ж. НЕФУСИ
 улца Егнатија бр. 298.

Клиника извршује са научном прецизношћу ове радове: изом-бирање зуба, лечење ове болести уста, вађење зуба и корења без бола, праве везе, круне итд. од злата на амерички и париски начин, златне и каучучне виле и т. д.

Извештавам српску војску као и грађанство, да сам ресторацију:

„СРПСКИ КРАЉ“
 улца Игњатијева бр. 74, где је била жед. Инспекција поновно отворено и мету снабдео добром српском кујном и одличним пићем.

На горњем спрату ресторана је хотел »Лондон«, који има удобних соба, што је врло погодно за г. г. офицере—путнике.

Моли за посету, Душан Г. Марковић, Војни инваљид.

НОВЕ КЊИГЕ

Изашке су из штампе и пуштене су у продају ове књиге:

Са српског фронта. Од Ђ. Лазаревића. Цена 0.50 Д.

На помолу. Од Иве Ђипића. Цена 1.50 Д.

Косово или Бој на Косову 1889. год. у народним песмама. Цена 1.— Д.

Цвеће. Српска читанка. Приредиле Љубица Карчевићева и Василија Качандоновићева. Цена 0.70 Д.

Ружа. Српска читанка. Приредиле Љубица Карчевићева и Василија Качандоновићева. Цена 1.50 Д.

Књиге се могу добити:

- 1) Код издавача Николе Л. Бркића, новинара, у уредништву »Велике Србије« у Солуну, на чију се адресу треба обраћаати и за распродају;
- 2) Код г. С. Стефановића, царице, на служби при Финансиској Делегацији у Солуну;
- 3) У продавници српских књига у ресторацији »Београд« у Солуну.
- 4) На фронту овлашћен је г. М. Богдановић, фотограф, да скупља претплату и врши поручење.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос	Киви	Дим.	1.—
„	Глубок	„	0.80
„	Јаки	„	0.65
„	Афрес	„	0.50

Најстарија и највећа радња у Солуну

ново поједице робе

МЕРКАДО ЛЕСИА

улца Венизелос бр. 81.

Приспеде су огромне количине **МЕКИНТОША** за голенику и джемо, за г. г. немедијске и ковичке офицере

»IMPERMEABLE« енглески **КВАЛИТЕТ** **ЕКСТРА**

По цени које надмудују сваку конкуренцију.

Велики избор женских ципела од латина, џуџа и и. д. најелегантнији крој на последњој париској моди.

Ове недеље приспели џуџови за косице, велике ширине од шепкота, габардина и т. д.

ЦЕНЕ СУ СТРОГО УТВРЂЕНЕ.

ОПШОВЕ Г. А. КРЕЉ И С^О ДД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Незамантерије, чарапе, бижутерије, мириса, чаџа, памучна и вунена. Париски артикала, женске конфекције, гнојџарије и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Преходи на велике и на ситно по истој цени.

ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље пушите саме цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

САЛОНИКА

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најкулешије цигарете и дуван свих врста!

Награђена првом највишом наградом на изложби у Филаделфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА

Нарочито »Миродато« и ДУВАН ЗА ЛУЛК. 89—30

ПАРИСКА ХИРУРШКА ЗУБНА КЛИНИКА
DR. X. САЛТИЕЛ И С. АРАМА
СА ПАРИСКОГ УНИВЕРЗИТЕТА

Најмодернији зубно технички радови извршију се у кратком року најсоцијалније.

СОЛУН, улца Пголомсон 37. угао ул. Венизелос 37.

Српско Трговачко Друштво А. Д.
из Београда.
— СОЛУН —

Улца Победи бр. 11, на коју до бископија »Пате« (српски)

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове Бркић обичаје и телеграфске новчане исплате за Србију, Цинцјареку и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да нам се упућује поштомени унутрашњима у свима монетама.

Уз сваку поштомени треба нам јавити тачну адресу коме има новац да се упути.

Прими новац на штедњу и чување.

Друштво стоји под непосредним надзором Краљ. Српске Владе и Врховне Команде преко нарочито одређеног делегата. Обавештења бесплатно. 27—30 УПРАВА

СРПСКА РЕСТОРАЦИЈА ПРВОГА РЕДА

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улца Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ
„БЕОГРАД“

где се кувају само српска јела, а нарочито четвртком и недељом сарма од кисела купуса и недељом српска гибаница. Сваког дана купус имсее или подварак од рибанца.

Потрудили смо се и набили чиста природна вина талијанска, француска и грчка а такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: Ђевачићин, гулаш, љубастаје, пиклије и врхена риба за доучак од 8 сати пре подне.

Ручак од 11 до 2 а вечера од 6 до 10 сати по једнојкоју!

Јела чисто српска са свињском машћу.

Одличан српски кувар београђанин Никола Грба.

Куваћемо чисту српску каву,

СВРВИРАЊЕ БАНКЕТА прима се по умереној цени.

Препоручујући се српској војсци и публици, молимо је за посету.

С особитим поштовањем,

Ђира Васић, трг. Београђанин

Васа Златаревић, ресторатор.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ
Д-Р АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за заразне болести

Прими сваког дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 85 — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у својој стани, улца престоконаладеу улца Ворћа бр. 85 — упоредно ул. са булеваром краља Константина.

Поткожно убригивање Нестозарска као и новог француског препарата »Galyl« противу сифилиса.

Част ми је извести поштомени српску публику, да сам од 1-ог фебруара све год. помова узео под заштит:

ГРАНД ХОТЕЛ „ШАР“

који се налази у центру вароши Солуна, у улици и кварту »Беломбо, у близини трамвај. пруге.

Хотел има 25 соба које одговарају свима хигијенским условима, добро електрично осветлење, 2 велика салона за играјем и одмор и једну терасу са изгледом на море.

Хотел је изнова реновиран и потпуно снабдевен са новим намештајем, чистота примерна, услуга брза. — Нарочито се препоручује г. г. српским офицерима, чиновницима и трговцима. —

С поштовањем, ПЕТАР Д. ПАРЛИЋ и Ко. хотелијер.

Нова Књижара
МЕШУЛАМ и МАТАРАСО

43 улца Велики Александар 43 — Солун.

Велико стовариште свију канцеларијских потреба. Предаја антро и детаљ.

Препоручује се свима надлештвима и канцеларијама. Цене најумереније. 65—